

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Krotoszynie

ON-HK.904.1.2023 r.

Krotoszyn, dnia 24 kwietnia 2023 r.

DECYZJA

Na podstawie art. 104,107 Ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks Postępowania Administracyjnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2000 z późn. zm.), art. 12 ust. 4, art. 12a ust. 2 Ustawy z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz.U. z 2023 r. poz. 537), § 9 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017 r. poz. 2294).

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krotoszynie

ZATWIERDZA

1.System jakości prowadzonych badań w Laboratorium Badania Wody i Ścieków, Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej sp. z o.o. Zakład Wodociągów i Kanalizacji, ul. Słoneczna 35, 63-700 Krotoszyn, w zakresie badania próbek wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi dla następujących parametrów fizykochemicznych i mikrobiologicznych i ich metod badawczych:

L.p.	Parametr	Identyfikacja Normy / procedury badawczej	Zakres stosowania metody
1.	PH	PN-EN ISO 10523:2012	4,0-12,0
2.	Przewodność elektryczna właściwa	PN-EN ISO 27888:1999	74-2770 $\mu\text{S}/\text{cm}$
3.	Mętność	PN-EN ISO 7027-1:2016-09	0,2-100 NTU
4.	Barwa	PN-EN ISO 7887:2012 +Apl:2015-06; metoda D	2,5-30 mgPt/dm^3
5.	Indeks nadmanganianowy	PN-EN ISO 8467:2001	0,5-10,0 mg/dm^3
6.	Stężenie chlorków	PN-ISO 9297:1994	5,0-2000 mg/dm^3
7.	Stężenie żelaza	TEST HACH LCW 021Wyd.3 – 03/2022	10-2000 $\mu\text{g}/\text{dm}^3$
8.	Stężenie manganu	TEST HACH LCW 032 Wyd. 1 – 11/2019 TEST HACH LCK 532 Wyd.1-03/2020	20-2500 $\mu\text{g}/\text{dm}^3$

Powiatowa Stacja
Sanitarno-Epidemiologiczna w Krotoszynie
ul. Floriańska 10 | 63-700 Krotoszyn
Oddział Nadzoru, Sekcja Higieny Komunalnej
tel. 62 7253234 | 62 7253235
sekretariat@psse-krotoszyn.pl
higiena.komunalna@psse-krotoszyn.pl |
NIP 621 11 05 897 | REGON 250980281
BDO 000349291
www.gov.pl/web/psse-krotoszyn
sanepid/SkrytkaESP

9.	Stężenie azotanów	PN-C-04576-08:1982	0,618-100 mg/dm ³
10.	Stężenie azotynów	PN-EN 26777:1999	0,05-1,6 mg/dm ³
11.	Jon amonowy	PN-ISO 7150-1:2002	0,025-2,0 mg/dm ³
12.	Sumaryczna zawartość jonów wapnia i magnezu	PN-ISO 6059:1999	50-800 mg/dm ³
13.	Stężenie siarczanów	TEST HACH LCK 153,353 Wyd. 1 – 10/2019	40,0-900mg/dm ³
14.	Zapach	PN-EN 1622:2006	1-16 TON
15.	Smak	PN-EN 1622:2006	1-16 TNF
16.	Chlor wolny	Test HACH 8167, 8021 Wyd. 4-12/2018	0,1-2,0 mg/dm ³
17.	Oznaczenie ogólnej liczby kolonii metodą posiewu na agarze odżywczym w 22 ^o ±2 ^o C po 68±4h	PN-EN ISO 6222:2004	Od 1 jtk/l ml
18.	Ilościowe oznaczenie E. coli metodą filtracji membranowej	PN-EN ISO 9308-1:2014 +12/A1:2017- 04	Od 1 jtk/100 ml Od 1 jtk/250 ml
19.	Ilościowe oznaczenie bakterii grupy coli metodą filtracji membranowej	PN-EN ISO 9308-1:2014+12/A1:2017- 04	Od 1 jtk/100 ml Od 1 jtk/250 ml
20.	Wykrywanie i oznaczanie ilościowe enterokoków kałowych. metoda filtracji membranowej.	PN-EN ISO 7899-2:2004	Od 1 jtk/100 ml Od 1 jtk/250 ml
21.	Oznaczenie ogólnej liczby kolonii metodą posiewu na agarze odżywczym w 36 ^o ±2 ^o C po 48h	PN-EN ISO 6222:2004	Od 1 jtk/l ml
22.	Wykrywanie i oznaczanie ilościowe Pseudomonas aeruginosa. Metoda filtracji membranowej.	PN-EN ISO 16266:2009	Od 1 jtk/100 ml Od 1 jtk/250 ml

1.Zatwierdzenie jest ważne na okres 1 roku od daty uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

UZASADNIENIE

W dniu 16 marca 2023 r. Laboratorium Badania Wody i Ścieków, Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej sp. z o.o. Zakład Wodociągów i Kanalizacji, ul. Słoneczna 35 w Krotoszynie, zwróciło się do Państwowego Inspektora Sanitarnego w Krotoszynie z wnioskiem o zatwierdzenie systemu jakości prowadzonych badań próbek wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi z sieci wodociągowej oraz metody badawcze jakim powinna odpowiadać woda w cysternach, zbiornikach magazynujących wodę w środkach transportu lądowego lub wodnego dla następujących parametrów tj: pH (odczynu), przewodności elektrycznej właściwej, mętności, barwy, indeksu nadmanganianowego, chlorków, żelaza, manganu, azotanów, azotynów, jonu amonowego, sumarycznej zawartości jonów wapnia i magnezu, siarczanów, zapachu, smaku, chloru wolnego, ogólnej liczby kolonii metodą posiewu na agarze odżywczym w 22±2^oC po 68±4h, ilościowego oznaczenia bakterii E. coli metodą filtracji membranowej, ilościowego oznaczenia bakterii grupy coli metodą filtracji membranowej, wykrywania i oznaczania ilościowego enterokoków kałowych metodą filtracji membranowej, wykrywanie i oznaczanie

ilościowe *Pseudomonas aeruginosa* metodą filtracji membranowej oraz oznaczanie ogólnej liczby kolonii metodą posiewu na agarze odżywcym w 36 °C.

Zgodnie z wymaganiami art. 12a ust. 2 Ustawy z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz.U. z 2023 r. poz. 537), zatwierdzenie może nastąpić po przedstawieniu przez wnioskujące laboratorium:

- wykaz parametrów i metod badawczych
- charakterystyka metod badawczych
- zestawienie wyników badań biegłości wykonanych nie później niż dwa lata od dnia wystąpienia o zatwierdzenie
- wzory sprawozdań z badań wydanych przez laboratorium
- wykaz osób autoryzujących sprawozdania z badań
- lista pracowników upoważnionych do pobierania próbek wody

Laboratorium zostało ocenione na podstawie przesłanych dokumentów jak i podczas przeprowadzonej kontroli w dniu 13 kwietnia 2023 r. przez pracowników Oddziału Laboratoryjnego Sekcji Badania Wody i Gleby w Kaliszu.

Na podstawie przeprowadzonej kontroli i analizy przesłanej dokumentacji stwierdzono:

1. W w/w Laboratorium zatrudnionych jest 5 osób z wyższym wykształceniem, w tym starszy specjalista ds. laboratorium. Sprawozdania z badań są autoryzowane przez 4 pracowników, których potwierdzeniem kompetencji do autoryzacji sprawozdań z badań są kierunkowe studia, staż pracy w Laboratorium oraz odbyte szkolenia ze znajomości aktów prawnych mających zastosowanie przy wykonywaniu badań w obszarze regulowanym prawnie i upoważnienia do wykonywania badań, znajomość funkcjonowania systemu zarządzania w laboratorium, znajomość kryteriów walidacji metod badawczych.

Pracownicy Laboratorium w liczbie 5 osób posiadają zaświadczenia tj. certyfikaty, potwierdzające przeszkolenie w zakresie poboru próbek wody przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Poznaniu z 16.01.2008 r. (1 osoba), przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Gorzowie Wielkopolskim z 14.06.2018 r. (2 osoby) oraz przez organ Państwowej Inspekcji Sanitarnej we Wrocławiu z 14.11.2019 r., 01.06.2022 (2 osoby).

Laboratorium posiada wdrożone metody pobierania próbek wody do badań fizykochemicznych PN-ISO 5667-5:2017-10 oraz mikrobiologicznych PN-EN ISO 19458:2007.

2. Charakterystyka metod fizyko-chemicznych, radiochemicznych i mikrobiologicznych:

a) metody fizyko-chemiczne:

- Laboratorium posiada wdrożony i realizowany program monitorowania ważności badań fizykochemicznych. Obejmuje on kontrolę analiz powtórzonych, kontrolę próbek wzorca, próbki ślepe monitoring, próbki powtórzone, próbka środowiskowa, kontrolę próbek o nieznanym pochodzeniu, odzysk, analizę korelacji wyników, sprawdzenie pośrednie wyposażenia oraz przegląd wyników.

Laboratorium przedstawiło dowody zachowania spójności pomiarowej przedstawiając certyfikaty materiałów odniesienia np. wzorzec PH 9,00 firmy CPA chem o numerze lot 891056, wzorzec jonów chlorkowych 1000 mg/l firmy CPA chem o numerze lot 733984 oraz wzorzec jonów siarczanowych 1000 mg/l firmy CPA chem o numerze lot 733982. Status wzorcowania wyposażenia pomiarowego i badawczego zachowany poprzez wzorcowanie urządzeń u kompetentnych usługodawców.

W trakcie kontroli praktycznej sprawdzono wykonywanie oznaczenia PH zgodnie z normą PN EN ISO 10523:2012 wykonano pomiar buforu wzorcowego o PH 9,00 otrzymany wynik 9,01, uzyskiwana wartość spełnia przyjęte założenia. Zbadano również próbkę rzeczywistą wody do spożycia, której PH wynosiło 6,1 w temperaturze 21 °C. Zasugerowano by sprawdzenie

wykonywać w PH zbliżonym do PH oznaczanych próbek, np. w przypadku wody najstosowniejsze było by sprawdzenie w PH 7,00.

Obserwowano również wykonanie siarczanów testem Hach Lange LCK 153, 353 według procedury wyd. 1-10/2019, wykonano wzorzec o stężeniu 45 mg/l otrzymane wyniki 45,0 mg/l, wzorzec 135 mg/l otrzymany wynik po przeliczeniu 131 mg/l oraz próbka rzeczywista (równoległe oznaczenia dwóch próbek wody) wynik 116 oraz 116 mg/l.

Wykonano również oznaczenie chlorków metoda miareczkową zgodnie z normą PN ISO 9297:1994 obserwowano przygotowanie wzorców o stężeniu 5,5 mg/l, 150 mg/l i 360 mg/l oraz wykonanie miareczkowania tych wzorców uzyskane wyniki spełniały przyjęte kryteria. Zwrócono uwagę na konieczność zwiększenia częstotliwości sprawdzania miana roztworu mianowanego azotanu srebra oraz wprowadzenie kryterium dla rozrzutu miana. Zabrakło również obliczeń statystycznych (odchylenia standardowego karty, wartości średniej, współczynnika zmienności metody oraz oszacowania błędu systematycznego) przy prowadzonych kartach Shewharta. -----

b) program monitorowania ważności badań mikrobiologicznych:

- program monitorowania ważności badań mikrobiologicznych Z2-PSZ-11 zatwierdzony 18.01.2021 obejmuje dla wszystkich metod badawczych kontrolę czystości powierzchni roboczych oraz czystości powietrza, kontrolę pożywek mikrobiologicznych (jakościową i ilościową), rozkład temperatury w cieplarkach, ciągły monitoring temperatury w chłodziarkach, cieplarkach i pomieszczeniach laboratoryjnych, sprawdzenie termometrów roboczych, objętości naczyń pomiarowych (pipet automatycznych), kontrolę temperatury w łaźni wodnej, kontrolę jałowości pojemników do pobierania wody, sprawdzenie obecności odczynnika inaktywującego (tiosiarczanu sodu), kontrolę jałowości i pojemności leja do filtracji membranowej, kontrolę skuteczności sterylizacji (testem chemicznym i testem bakteriologicznym), kontrolę procesu sterylizacji, sprawdzenie szczepów wzorcowych i szczepów roboczych, ocenę filtrów membranowych. Program obejmuje także analizy powtórzone, analizy kontrolne, analizy próbki ślepej, weryfikację parametrów charakterystyki metod badawczych, analizę próbki o nieznanym pochodzeniu, korelację wyników oraz przegląd uzyskanych wyników — wszystkie prowadzone w laboratorium sprawdzenia i kontrole zostały potwierdzone odpowiednimi zapisami. W trakcie oceny dokonano przeglądu parametrów grupy B: oznaczanie ilościowe bakterii grupy coli i Escherichia coli (wg PN-EN ISO 9308-1:2014-12/A1:2017-04), oznaczanie ilościowe enterokoków kałowych (wg PN-EN ISO 7899-2:2004) oraz oznaczanie ilościowe mikroorganizmów zdolnych do wzrostu (wg PN-EN ISO 6222:2004).

Laboratorium przedstawiło dowody zachowania spójności pomiarowej materiałów odniesienia np. Enterococcus faecalis firmy Microbiologics o numerze lot: 367-147, a także podłoża Slanetz and Bartley firmy Biomaxima o numerze lot: 45067211201 KS oraz podłoża Chromatic Coliform Agar firmy Liofilchem o numerze lot: 042022053 oraz filtrów membranowych firmy Merck o nr lot: F2NB11433 oraz dokumentację potwierdzającą sprawdzenie jakości używanych podłoży przed rozpoczęciem stosowania w laboratorium zgodnie z wytycznymi normy PN-EN ISO 11133, a także sprawdzenie stosowanych filtrów zgodnie z normą PN-ISO 7704:2001.

Personel posiada udokumentowane upoważnienia do wykonywania badań, obsługi wyposażenia pomiarowego.-----

3. Laboratorium przedstawiło zestawienie wyników badań biegłości i ich ocenę za lata 2021-2023 badania zostały przeprowadzone u kompetentnych organizatorów AXIO PROFICIENCY TESTING (LGC), numer certyfikatu akredytacji - UKAS 0001, Eurofins OBIKŚ (PTO 11) i ERA Waters Company (A2LA 1539.01):

- dla metod mikrobiologicznych kompetencje Laboratorium są potwierdzone w programie QWAS dla wszystkich parametrów z wykazu przekazanego do zatwierdzenia. Uzyskane wyniki są zadawalające, z-score < 2.-----

- dla parametrów fizykochemicznych kompetencje zostały potwierdzone w programie Eurofins OBIKŚ. Uzyskane wyniki są zadawalające, z-score 2.-----

4. Wykaz parametrów i metod badawczych zgłoszonych do zatwierdzenia przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krotoszynie. Laboratorium wskazuje 22 parametry do zatwierdzenia z czego 2 parametry nie są objęte zakresem akredytacji.

Laboratorium do wykonania badań:

- mikrobiologicznych stosuje metody referencyjne wymienione w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 07.12.2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017 r. poz. 2294).

- fizycznych stosuje normy polskie i międzynarodowe

- chemicznych stosuje polskie i międzynarodowe normy, badania azotanów wykonywane są zgodnie z polską wycofaną bez zastąpienia przez PKN normą PN-C-04576-08; 1982; o zaistniałej sytuacji klienci są informowani na sprawozdaniu z badań.

Sprawozdania z badań są autoryzowane przez czterech pracowników. Potwierdzeniem kompetencji do autoryzacji sprawozdań są kierunkowe studia, staż pracy w laboratorium oraz odbyte szkolenia i upoważnienia do wykonywania oznaczeń.

Laboratorium korzysta z usług podwykonawstwa w następujących laboratoriach o numerach akredytacji AB 700 oraz AB 1095 wymienione podmioty posiadają zatwierdzony system jakości prowadzonych badań przez właściwego Powiatowego Inspektora Sanitarnego.

Laboratorium dołącza do sprawozdań z badań własnych otrzymane sprawozdanie z badań od podwykonawcy.

W trakcie oceny przeanalizowano następujące sprawozdania z badań: nr 23/13/Z/12 z dnia 10.01.2023 na którym umieszczone są wszystkie niezbędne informacje do pełnej identyfikacji miejsca pobrania, próbkobiorcy, zastosowanych metod badawczych oraz czasu przeprowadzenia analizy. Zwrócono uwagę, że zgodnie z normą PN-EN ISO/IEC-17025 zamiast „rodzaj próbki” na sprawozdaniu z badań należy wpisać „obiekt badania” oraz ujednolicić zapisy jednostek zgodnie z obowiązującymi wymaganiami.-----

Zalecenia:

- Laboratorium powinno zwiększyć częstotliwości monitorowania miana roztworu mianowanego azotanu srebra przy wykonywaniu analiz chlorków zgodnie z normą PN ISO 9297:1994 oraz wprowadzenie kryterium (przedział ufności) roztworu mianowanego. Do prowadzonych kart Shewharta wykonać obliczenia statystyczne: odchylenia standardowego karty, wartości średniej, współczynnika zmienności metody oraz błędu systematycznego dla karty.

- Laboratorium powinno wykonywać sprawdzenie w zakresie zbliżonym do wartości badanych próbek

w przypadku oznaczania pH. Kalibracja aparatu powinna obejmować cały zakres akredytowanej metody (4,0 — 12,0).

- Laboratorium powinno pisać na sprawozdaniu z badań „obiekt badania” zamiast „rodzaj próbki” zgodnie z normą PN-EN ISO/IEC-17025 oraz ujednolicić zapisy jednostek zgodnie z obowiązującymi wymaganiami.

Wnioski:

Na podstawie przeprowadzonej oceny w Laboratorium Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej sp. z o.o., ul. Rawicka 41, 63-700 Krotoszyn z siedzibą Laboratorium Zakład Wodociągów i Kanalizacji ul. Słoneczna 35 w Krotoszynie stwierdza się, że dla zgłoszonych parametrów fizykochemicznych i mikrobiologicznych posiada system jakości prowadzonych badań wody i spełnia w tym zakresie wymagania określone w Rozporządzeniu Ministra zdrowia z dnia 07 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U.,2017r., poz.2294) oraz wymagania zawarte w aktualnym wydaniu normy PNEN ISO/IEC-17025 „Ogólne wymagania dotyczące laboratoriów badawczych i wzorcujących”, co potwierdza certyfikat akredytacji nr AB 1762.

Zgodnie z art.41 Ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2000 z późn. zm.), w toku postępowania strony oraz ich przedstawiciele i pełnomocnicy mają obowiązek zawiadomić organ administracji publicznej o każdej zmianie swego adresu. W razie zaniedbania w/w obowiązku doręczenie pisma pod dotychczasowym adresem ma skutek prawny.

POUCZENIE

Od decyzji niniejszej służy stronie odwołanie do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu za pośrednictwem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krotoszynie w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.

Stronie przysługuje prawo do zrzeczenia się wniesienia odwołania. Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
W KROTOSZYNE
dr n. Jarosław Dantnik Wawrzyńczak

Otrzymują:

1. Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej sp. z o.o. Zakład Wodociągów i Kanalizacji, ul. Rawicka 41, 63-700 Krotoszyn,
2. a/a

Otrzymują do wiadomości:

1. Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Poznaniu

E.Sz.